

Årsberetning Den Gamle By

Af Thomas Bloch Ravn

Da Den Gamle By 1. januar 2014 indledte sin sæson nummer 100, var det med afsæt i det bedste besøgstal nogensinde. 480.270 gæster gik gennem tælleapparatet i 2013.

Siden nytår er det nærmest gået slag i slag med positive nyheder. Hendes Majestæt Dronningen har lavet en plakat for museet, Den Gamle By blev nomineret til den prestigefyldte European Museum of the Year Award, museet er blevet kvalitetsvurderet med topkarakter, og besøgstallet synes at have stabiliseret sig på den rigtige side af 400.000.

Sidst, men ikke mindst, har A.P. Møller og Hustru Chastine Mc-Kinney Møllers Fond til almene Formaal doneret et kæmpestort beløb på i alt 135 mio kr. Donationen skal gå til at færdiggøre og fremtidssikre Den Gamle Bys store projekt med skabelsen af moderne bykvarterer, der viser tiden helt op til i dag.

Med A.P. Møller Fondens nye, store donation til Den Gamle By bliver det muligt at realisere planerne om et 2014-afsnit i Den Gamle By. Til venstre ses sydsiden af karreen ud mod Anlægsvej, i baggrunden Aarhus-porten og til højre en række facadebutikker, som tænkes placeret på den del af den kommende indgangsbygning, der vender ind mod museet.

Donationen vil utvivlsomt styrke Den Gamle Bys attraktivitet yderligere, og Den Gamle By vil derfor øge investeringerne i fysiske rammer og service, så museet bedre kan betjene de mange gæster.

Regnskab og besøgstal for 2013

Den Gamle Bys regnskab for 2013 udviser en omsætning på kr 63.936.668 (2012: kr 53.836.478) og et overskud på kr 611.890, som overføres til egenkapitalen. Hermed opfylder Den Gamle By et ønske fra Kulturstyrelsen om at styrke museets egenkapital. I driftsregnskabet er inkluderet investeringer i en række projekter og basale støttefunktioner. Der ud over er der hensat 3 mio kr til forbedring af Den Gamle Bys magasinforhold, hvilket også sker som en opfølgning på Kulturstyrelsens kvalitetsvurdering af Den Gamle By.

Ved siden af det egentlige driftsregnskab er der delregnskaber for større projekter, som er finansieret af eksterne midler og som derfor har deres egen økonomi. Inklusiv omsætning på disse igangværende projekter er Den Gamle Bys bruttoomsætning kr 149.900.000 (2012: kr 137.327.000).

Besøgstallet nåede i 2013 op på 480.270, hvilket er en fremgang på ca 94.000 i forhold til 2012 og det bedste år i museets historie. I skrivende stund (ultimo oktober) ligger besøgstallet på niveau med 2013.

Besættelsesmuseet havde i 2013 i alt 8.825 besøgende, hvilket er det hidtil næstbedste besøgstal.

Følgende resumé af regnskabet er angivet i tusinder:

Indtægter

Offentlige tilskud	31.186
Entré	25.623
Butiksdrift	3.815
Den Gamle Bys Venner, årbog m.v.	1.809
Restaurantdrift	274
Diverse	1.230
Indtægter i alt	63.937

Udgifter

Personale	41.566
Vedligeholdelse og drift af bygninger	6.047

Udstillinger og arrangementer	724
Administration og markedsføring m.m.	4.190
Øvrige driftsomkostninger	1.060
Nødvendige ombygninger m.m.	1.658
Bevaring- og magasinudvikling	3.000
Driftsudvikling m.m.	4.468
Renteudgifter	62
Afskrivninger	550
Udgifter i alt	63.325

Overskud 612

Offentlig støtte og sponsorer

Den Gamle By modtager driftsstøtte fra såvel Kulturministeriet som Aarhus Kommune. Der ud over har museet selv en betydelig egenindtægt. Men en fornuftig drift og udvikling beror i meget høj grad på sponsorstøtte fra firmaer og donationer fra fonde og privatpersoner.

Den Gamle Bys hovedsponsor og mediepartner er Morgenavisen Jyllands-Posten.

Carlsberg Danmark og Danske Bank sponsorerer forskellige arrangementer, Stark Aarhus sponsorerer Håndværks- og bryggeredage, og Falck sponsorerer Legedage.

Derudover har museet en række hussponsorer og produkt sponsorer, som trofast bakker op og er med til at sikre Den Gamle Bys virke. Se listen over sponsorer bagerst i denne årbog.

Den Gamle By er alle stor tak skyldig.

I anledning af Den Gamle Bys 100-års jubilæum donerede en ven af museet denne kopi af det store guldborn. Fremstillet af firmaet P. Hertz i København i 1959. Det var i øvrigt firmaets stifter, hofjuveler Peter Hertz, der i 1862 lavede de første kopier af de i 1802 stjålne guldborn.

Donationer

Kort før redaktionens slutning modtog Den Gamle By den glædelige meddelelse, at A.P. Møller og Hustru Chastine Mc-Kinney Møllers Fond til almene Formaal endnu engang har skabt grundlag for, at Den Gamle By kan tage et syvmile skridt fremad. Med en donation på i alt 135 mio kr sikrer A.P. Møller Fonden, at projektet med at skabe en moderne udgave af Den Gamle By, der blev påbegyndt med Fondens milliondonation i 2007, nu kan færdiggøres og fremtidssikres. Det store projekt er kort omtalt side 7 og vil blive yderligere omtalt i årbogen for 2015.

Nordeafonden har givet 1.700.000 kr til Aarhus Rocks, som både er en udstilling og også en række koncerter med kendte såvel som ukendte Aarhus-navne; se nærmere side 100.

CAC Fonden har ydet 705.000 kr til udstillingen Hønsesstrik og hot pants og det tilhørende katalog, som publiceres i serien Den Gamle Bys Lommebibliotek; se nærmere side 103. Fonden har endvidere støttet en undersøgelse med henblik på senere åbning af et autoværksted i museets 1927-kvarter, ligesom der i lighed med tidligere år er stillet 25.000 kr til rådighed for indkøb af museumsgenstande.

Bodil Christiane Kolding Sneums Fond har givet 262.000 kr til indsamling af materiale vedrørende butikker og boliger anno 2014 samt 164.000 kr til indsamling af fotodokumentation vedrørende året 2014; se nærmere artiklen om projektet side 41. Fonden har endvidere støttet Den Gamle Bys handicapprojekt med 100.000 kr og bidraget med 70.000 kr til publikation af ph.d.-afhandling om pensionater i Danmark.

Vilhelm Kiers Fond har støttet de videre undersøgelser i forbindelse med projektet Made in Aarhus med 300.000 kr.

Julius Christian Gårdbo og Ketty Laura Gårdbos Fond har givet 225.000 kr til et projekt omkring udvikling af traktørstedet Simonsens Have.

Nykredits Fond har bidraget med 200.000 til udarbejdelse af en ny billedguide for Den Gamle By, som forventes at blive publiceret i første halvår af 2015.

Aarhuus Stiftstidendes Fond har bidraget med 75.000 kr til opsætningen af Aarhus Sommeroperas "Rosa og Evighe-den" i anledningen af Den Gamle Bys 100 års jubilæum.

Bogen "Valget er dit! Danske valgplakater i 100 år" og

Denne kæmpestore udgravning vil komme til at rumme både Aarhus Story og Smykkeskrinet.

en udstilling om de danske valgplakater er støttet med 60.000 kr fra den Faberske Fond, 50.000 kr fra Bodil og Jørgen Much-Christensens Kulturlegat, 25.000 kr fra Konsul George Jorck og Hustru Emma Jorck's Fond, 20.000 kr fra Landsdommer V. Gieses Legat og 15.000 kr fra Den Hielmstjerne-Rosencroneske Stiftelse.

Lions Club Aarhus Sct. Clemens har i forbindelse med deres 50 års jubilæum skænket Den Gamle By 25.000 kr til arbejdet med erindringsformidling.

Termplus Aps har støttet Den Gamle Bys videre arbejde med det webbaserede tekstile opslagsværk textilnet.dk med 38.000 kr.

Endelig har Furi Appel og Gunnar Niskers Fond og Elly og Aage W Jensens Fond støttet Den Gamle By med hver 50.000 kr og Aage og Ulla Filtenborgs Fond af 8. november har støttet museet med 25.000 kr.

Kulturstyrelsen har støttet Den Gamle By med 12.900 kr til konferencedeltagelse i Stockholm.

To brocher fra den imponerende samling, der vil blive udstillet i Smykkeskrinet. Sølvbroche med grønne agater og midtersten af ukendt art, designet af Kaj Bojesen og fremstillet ca. 1910-20 af P. Ørsnes i Aalborg og skønvirke broche med stiliserede blade og fem grønne agater. Fremstillet på Bernhard Hertz' værksted i København omkring 1910. Foto Henrik Bjerg.dk

Donationer vedrørende ligningslovens paragraf 8A

Den Gamle By udsendte i august en appel til vore gode støtter om opbakning, så museet kan forblive på den liste, der giver adgang til en række fordele i henhold til Ligningslovens paragraf 8A. Opbakningen var hurtig og markant. 132 indbetalinger på 200 kr eller mere kom ind på under en måned, og det nødvendige antal var 100.

Den Gamle By er nu fortsat på den liste over almennyttige institutioner, som bl.a. kan modtage arv og gaver, uden at der skal betales afgift.

Den Gamle By har gennem årene modtaget store beløb, navnlig i form af arv, og det har givet museet mulighed for at løse opgaver, som det ellers ikke ville være muligt at skaffe midler til.

Kulturstyrelsens kvalitetsvurdering

Kulturstyrelsen har i 2013 vurderet Den Gamle Bys arbejde. Først på året var rapporten klar, og resultatet blev en topvurdering.

Til grund for Kulturstyrelsens rapport ligger et omfattende analysearbejde. I januar 2013 indsendte Den Gamle By flere kilo bøger og artikler til særlig vurdering hos styrelsens forskningsudvalg. I september var styrelsen på besøg i to hele dage, hvor alle udstillinger, magasiner og faciliteter blev grundigt gennemgået. Og endelig skulle Den Gamle Bys bestyrelsesformand og museets ledelse svare på en lang række spørgsmål.

Kulturstyrelsen har gennem de senere år gennemgået og vurderet flertallet af museer i Danmark. I rapporterne opererer man med fire kategorier: Meget tilfredsstillende, tilfredsstillende, ikke helt tilfredsstillende og ikke tilfredsstillende. Den Gamle By fik karakteren "meget tilfredsstillende".

"Det er Kulturstyrelsens samlede vurdering, at Den Gamle Bys opgavevaretagelse er meget tilfredsstillende. Museet arbejder professionelt og målrettet med fortsat kvalitativ forbedring og udvikling af den samlede virksomhed. De senere år har museet udviklet sig til en betydelig, udadvendt publikumsattraktion og markant aktør i museumslandskabet med en klar faglig profil". Og den fortsætter: "Med undtagelse af dele af bevaringsområdet varetager Den Gamle By de museale opgaver på et meget højt niveau og har stærke

samarbejdsrelationer i ind- og udland. Museet danner forbillede for og bidrager væsentligt til udvikling af den danske museumsverden, både gennem museets forskning og den eksperimenterende formidling, som kendetegner Den Gamle By, og gennem direktørens aktive deltagelse i den kulturpolitiske debat”.

Rapporten kan ses i sin helhed på Kulturstyrelsens hjemmeside.

Jubilæum

Kulturstyrelsens topkarakter var en dejlig indledning til Den Gamle Bys 100 års jubilæum for museets åbning i det, der i dag er Botanisk Have.

Traditionen tro markerer Den Gamle By sine jubilæer i forhold til både Borgmestergårdens åbning på Landsudstillingen i Aarhus i 1909 og åbningen som museum på den nuværende placering i 1914. Jubilæet i forhold til Landsudstillingen blev derfor markeret i 2009.

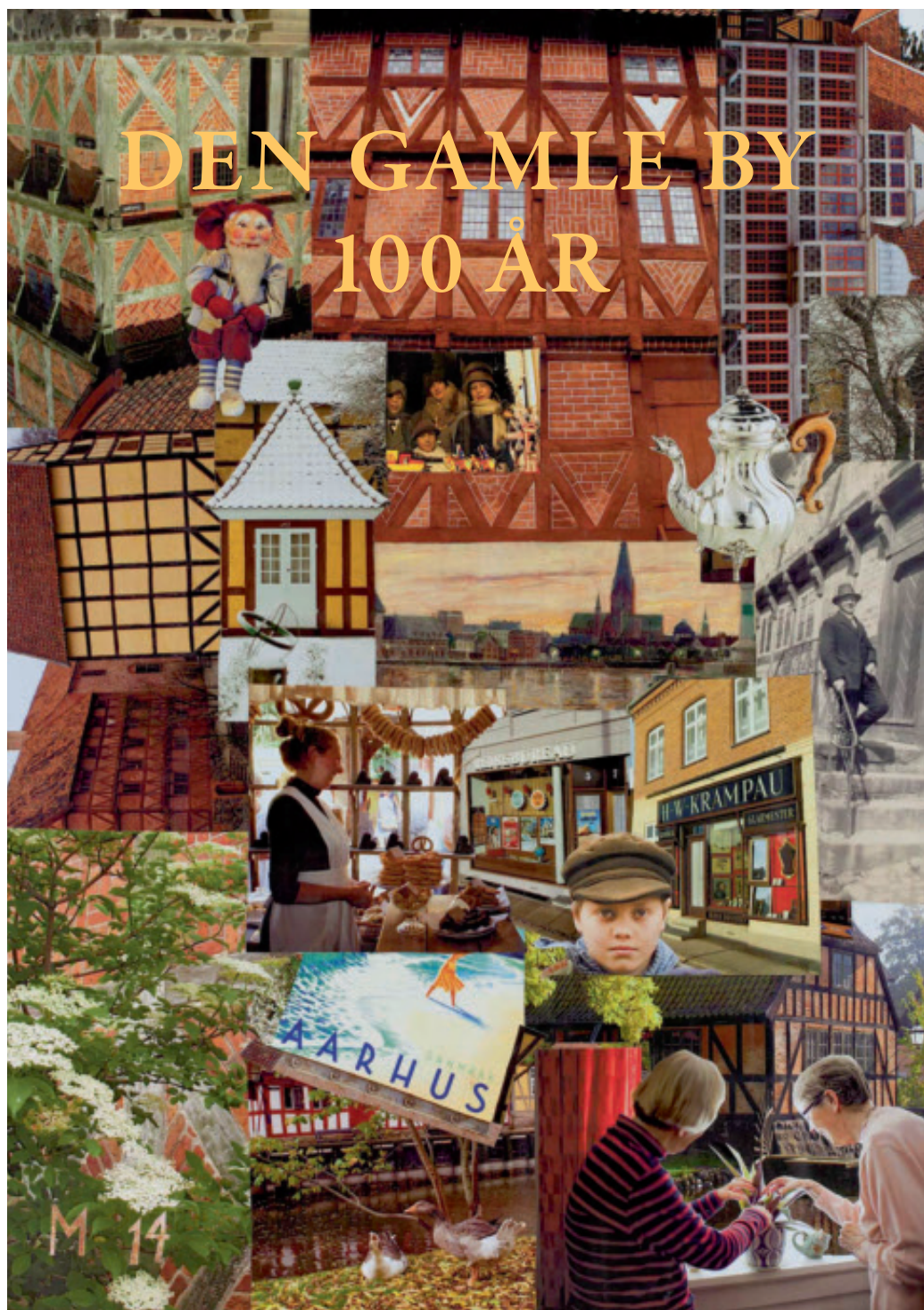
I anledning af jubilæet er arrangeret en lille udstilling om Den Gamle By i 100 år. Udstillingen kan ses på det plankeværk, der lukker af til den store udgravning, der i 2017 skal åbne som den underjordiske fortælling Aarhus Story. Lige overfor har vi samlet en hel række billeder, som museets besøgende har taget gennem årene, og som viser, hvordan publikum opfatter Den Gamle By.

Plakat for Den Gamle By 100 år

I anledning af jubilæet har Den Gamle Bys protektor Hendes Majestæt Dronningen stillet sin kreativitet i museets tjeneste med en decoupage, som giver et nærmest eventyrligt billede af Den Gamle By.

Dronningen har været en hyppig gæst i Den Gamle By, siden hun som 8-årig prinsesse første gang indskrev sig i museets gæstebog. Ikke mindst de senere år har Dronningen fulgt meget med i Den Gamle Bys arbejde. Det var derfor nærliggende at nævne tanken om en plakat, og det var dejligt, at tanken blev så positivt modtaget.

Og i februar var decoupagen der pludselig. Fiks og færdig, og lige som vi kunne ønske os. Vi fik den sat op som plakat, og ved et møde på Amalienborg drøftede vi tekst og typografi. Dronningen fortalte, at det var gået hurtigt, da hun først kom

DECORATION VED HENDES MAJESTÆT DRONNING MARGRETHE II, PROTEKTOR FOR DEN GAMLE BY, 2014

Hendes Majestæt Dronningen ankommer til et arrangement i Møntmestergården i anledning af Den Gamle Bys 100 års jubilæum. Efterfølgende overværede Dronningen Aarhus Sommeroperas forestilling Rosa og Evigheden sammen med en række af Den Gamle Bys gode støtter.

rigtigt i gang. “Det ene billede førte ligesom det næste med sig”, fortalte hun. Dronningen var meget opmærksom på, at der i hvert fald skulle en del bindingsværk med, og at hun ellers skulle se at komme så bredt rundt i Den Gamle By som muligt. Både den gamle del, de nye kvarterer, genstandene, juleen, børnene, de ældre, det levende museum og plakatumseet. “Den Gamle By er jo et mangfoldigt museum”.

Dronningen har foræret den originale decoupage til Den Gamle By, og plakaten er trykt i så stort et oplag, at vi fortsat kan sælge den til museets gæster.

Fem ambassadører for Den Gamle By

I 100-året for museets åbning i 1914 blev fem dedikerede ambassadører knyttet til Den Gamle By. Da tanken opstod, blev flere navne vendt, og det var helt fantastisk at opleve, at de fem ambassadører, vi havde som første prioritet, alle sagde ja helt uden tøven.

I anledning af Den Gamle Bys 100 års jubilæum lavede Hendes Majestæt Dronningen denne plakat for museet.

Se side 94.

Den Gamle Bys nyudpegede ambassadører er Thera Hoeijmans, Annette Heick, Fatma Øktem, Frank Erichsen og Svend Åge Madsen. Foto Runólfur Geir Guðbjörnsson.

Ambassadørerne er sangeren Thera Hoeijmans, sangeren og entertaineren Annette Heick, politikeren Fatma Øktem, tv-vært kendt fra programserien Bonderøven Frank Erichsen og forfatteren Svend Åge Madsen.

Vi tror og håber, at det blå stempel, som de fem ambassadører hermed giver Den Gamle By, vil forstærke opbakningen til museet og dermed bidrage til, at Den Gamle By kan fortsætte sin positive udvikling.

Der er tale om fem meget forskellige profiler, som alle betragter Den Gamle By som noget helt særligt. Vi har bedt dem hver skrive en lille tekst om deres forhold til Den Gamle By, og disse tekster er nu lagt på museets hjemmeside, så alle kan lade sig inspirere af ambassadørernes tanker og oplevelser.

Den Gamle By nomineret til europæisk museumspris

I foråret blev Den Gamle By nomineret til den prestigefyldte European Museum of the Year Award, som uddeles til et museum, der har markeret sig særligt inden for de seneste år. Nomineringen sker på baggrund af den gentænkning og fornyelse af Den Gamle By, der er sket de seneste år. European Museum Forum, som står bag prisen, lægger i sin nominering især vægt på fire områder, hvor Den Gamle By har gjort en særlig indsats.

For det første museets 1974-kvarter med butikker, lejligheder og virksomheder, hvor man som gæst på museet nærmest kan gå tur i sin egen tid. Der lægges i den forbindelse også vægt på museets bevidste arbejde med at inddrage "historiens vidner" i form af de mennesker, som rent faktisk boede og levede i de miljøer, som vises i det nye kvarter.

Dommerne har dernæst noteret sig, at Den Gamle By arbejder målrettet med at opdatere ældre udstillinger, som ikke længere appellerer til publikum. For det tredje nævnes Den Gamle Bys udvikling af særlige tilbud til ældre, der er ramt af demens, ligesom museets arbejde med andre marginalgrupper som for eksempel psykisk handicappede børn og unge også nævnes. Og endelig har dommerkomiteen bidt mærke i historien om, hvordan Den Gamle By inviterede en hjemløs mand ind og bo i en baggård på museet, hvor publikum kunne hilse på og se, hvordan en hjemløs bor.

Selvom Den Gamle By ikke fik prisen, er vi meget stolte

over at være nomineret. Selve prisen gik til nobelpristageren Orhan Pamuks Museum of Innocence, der ligger i Istanbul.

Rosa og Evigheden – et festspil i anledning af Den Gamle Bys jubilæum

Når vi skal være lidt høje i hatten siger vi, at Den Gamle By er Danmarks eneste museum med egen opera. For vi er stolte af, at Aarhus Sommeropera har sin base i Den Gamle Bys Helsingør Theater. Vi er glade for den ekstra dimension, som opera og teater bibringer museet. Og når Sommeroperaen, som her i 100 året for Den Gamle Bys grundlæggelse, ligefrem bidrager med en nyskrevet opera, eller et festspil, som stykket kaldes, ja så oplever vi, at det hele går op i en højere enhed. Bag forestillingen står forfatteren Svend Åge Madsen og hans datter Maria S. Madsen, og musikken er komponeret af Erik Bach.

Festspillet fletter sig i sin handling sammen med de tider og historier, som man også kan møde i Den Gamle By. Da den kendte kunstner Albert C. Malingers i 1974 får at vide at han snart skal dø, er hans sidste bekymring, at han aldrig skal få afsluttet sit Festspil 2014, den fremtidsvision der skulle afrunde hans livsværk. I sin kvide søger han hjælp hos den nynnende pige, hans livs muse, som blandt andet har inspireret hans kendte værker om det lystige liv i Møllerens hus i 1864, og Orgasmevariationerne, som vi stifter bekendtskab med, såvel undfangelsen som førsteopførelsen. Oprindeligt var Rosa stuepige hos biskop Ejler Bølle i den dengang nyopførte Borgmestergård. Da bispen ville forgribe sig på hende, snoede hun sig nynnende ud af hans greb. Rasende fordømte han hende til evigt at gå nynnende omkring, iagttagende livet, men uden at deltage i det.

Sammen søger Albert og Rosa tilbage i tiden for at få ændret deres henholdsvis dødsdom og livsdom, så han kan fuldende sit Festspil, og hun kan mærke livet – på godt og ondt.

2014 på museum

Da vi for nogle år siden begyndte at samle ind til det, der nu for alvor tager form som Den Gamle Bys 1974-kvarter, var der mange, der oplevede, at museet nu begyndte at komme meget tæt – for tæt? – på deres eget liv. Men ret beset er 1974 nu 40 år siden, og i museumstid går der ikke lang tid

Foredrag om museer er sjældent ligeså fascinerende som besøg på museer, hvilket lyser ud af dette snapshot fra Tallinn, hvor den europæiske museumspris blev overrakt. På nederste række ses Orhan Pamuk, hvis Museum of Innocence fik den store pris. Nærmest ses Thomas Bloch Ravn fra Den Gamle By, som var nomineret til prisen.

Scene med Dunita Dahl Andreassen og Zaki Nobel Mehabil fra Aarhus Sommeroperas festspil i anledningen af Den Gamle Bys 100 års jubilæum. Foto Pernille Bering.

Nu er alle husene i den planlagte del af 1974-kvarteret færdige i det ydre, og i løbet af 2015 vil de åbne med flere lejligheder og bl.a. jazz-værsthuset Bent J, en børnehave og et VVS-værksted.

før 1974 er både 50, 60 eller 70 år siden og dermed på vej til at forsvinde ud af de flestes erfaringshorisont.

Vi oplevede også, at det kunne være vanskeligt at skaffe alle relevante effekter, når tidsafstanden er blevet så stor. Derfor besluttede vi, at det ikke kan nytte, at vi som museum altid halser bagefter udviklingen. Når det er muligt, så skal vi være foran. Og man kan retorisk spørge: Hvis ikke et museum tænker langsigtet – hvem skal så?

Vi besluttede derfor at iværksætte en indsamling og dokumentation af det år, hvor Den Gamle By fylder 100 år, og som samtidig er 40 år efter museets seneste nøgleår 1974.

Det er klart, at det kan være svært at overskue sin samtid og dermed også svært at udvælge alle de rigtige ting. Vi har derfor valgt at få mange forskellige til at give deres besyv med, bl.a. via de sociale medier. Vi er overbevist om, at selvom det, vi laver, ikke bliver hele sandheden om 2014, så vil der garanteret være rigtig meget sandhed i det.

Årets indsamling til projektet er finansieret af Bodil Christiane Kolding Sneums Fond, og her tæt på deadline modtog vi den fantastiske nyhed, at A.P. Møller Fonden nu sikrer, at projektet kan realiseres!

Husene i 1974-kvarteret færdige i det ydre

Alle de genopførte huse i det moderne bykvarter er nu lukket og færdige i det ydre.

Arbejdet med at genopføre huset fra Skottenborg 9 A i Viborg gik i gang i juni 2013, og i november blev der lagt eternitplader på taget. Pladerne er af den type, der i tømrerkredse ofte blev omtalt som svinestaldsplader. Rent teknisk er der tale om grå B5 plader, som i stort tal blev brugt på landbrugsbygninger i 1970'erne. Men de lå også på det hus i Viborg, som Den Gamle By hentede i 2007. Og i tråd med museets ønske om at genskabe troværdige bygninger og give dem et troværdigt 1974-udtryk, er der atter lagt eternit på.

Baghusene fra Houmannsgade i Horsens er opført som en skalmuret betonbygning, så de har samme udtryk som da de stod i Houmannsgade i Horsens. Da bygningens første- og andensal skal rumme et moderne bageri, betyder det, at lokalerne skal leve op til vore dages hygiejniske krav. Disse krav er lettest at honorere med et helt moderne bygningsværk.

Det ene baghus er blevet tilføjet en lille tilbygning på toppen af trappetårnet. Denne tilbygning er beklædt med brædder og rustne jernplader og indeholder et ventilationsanlæg til det moderne bageri længere nede i huset. Det er Maribo Bryghus, der har inspireret museets arkitekter til huset – i tråd med museets principper om altid at finde historiske forlæg, når der af hensyn til drift eller sikkerhed skal laves ændringer i de genopførte huse.

Kollektivet beboet

I ugen fra 28. april til 4. maj var der beboere i kollektivet i Tårnborg. Fire unge mennesker fik mulighed for at opleve et kollektiv anno 1974. Ugens fem hverdage var kollektivet lukket for Den Gamle Bys gæster, mens de i weekenddagene havde mulighed for at møde de unge.

Formålet var at få kollektivet til at se mere beboet ud. I løbet af ugen blev der taget billeder af alle rummene, for på den måde at få inspiration til at ændre på den udstilling, der var etableret ved Tårnborgs åbning i juni 2013. Denne del af projektet lykkedes til fulde. Nu står der et par tomme ølflasker i et af værelserne, på et andet værelse ligger henslængt tøj på en radiator – og flere andre steder er kollektivet også blevet lidt mere rodet at se på.

Mange vil mene, at det ikke pynter med et eternittag på et gammelt byhus. Men sådan så mange byhuse ud i 1970'erne. Også huset fra Skottenborg i Viborg. Derfor genskaber Den Gamle By huset med et 70'er-eternittag.

Mange gæster havde lyst til at tale med de fire unge, der havde boet en uge i kollektivet. Gennem TV og de sociale medier havde de næsten lært de unge at kende, og ville gerne møde dem og høre, hvordan det var gået uden alle deres elektroniske "dinsers". Og de unge fortalte beredvilligt og tålmodigt, at det havde været en stor oplevelse at holde fri fra elektronikken i en hel uge.

De fire unge blev udvalgt gennem opslag på forskellige uddannelsesinstitutioner, kollektiver mm. Der meldte sig over 200 unge. Udvælgelsen foregik gennem personlige samtaler.

Projektet fik meget stor bevågenhed fra især TV, som gav de fire unge stor eksponering. Interessen samlede sig især om, at de skulle leve en hel uge uden at kunne bruge deres pc, iPad, mobiltelefon osv. En hel uge uden elektronik. Det viste sig i øvrigt, at alle fire havde nydt at være offline. Da de fredag aften holdt fest for deres venner, foregik det helt uden mobiltelefoner, der blev afleveret i en stor kagedåse ved ankomsten. Konklusionen var, at ingen af festdeltagerne havde oplevet en fest, hvor de talte så meget med hinanden.

Aarhus Rocks! – udstilling og koncerter

13. maj åbnede særudstillingen Aarhus Rocks! Byen og musikken 1960-2014. Udstillingen var en kulmination på længere tids indsamling af historier, fotos, film og effekter fra den aarhusianske rock- og pophistorie. Dermed er denne vigtige del af Aarhus' historie blevet dokumenteret og bevaret for eftertiden takket være en imponerende opbakning fra musikere, roadies, branchefolk og koncertgængere.

Udstillingen blev åbnet med taler af direktør for Norda-fonden Henrik Lehmann Andersen og radiovært Alex Nyborg Madsen med efterfølgende koncert med Mek Pek, Marie Frank og Søren Sko. De følgende fire weekender satte Den Gamle By fokus på Aarhusmusik før og nu. Gamle pigtrådsbands blev gendannet og nyere og – måske – kommende stjerner gav koncerter på Torvet i Den Gamle By.

Hver weekend havde sit særlige musikalske fokus, og i Billedlaboratoriet kunne museets gæster studere billeder fra koncerter og musikalske arrangementer i Aarhus gennem tiderne.

Aarhus Rocks er en del af den Aarhus-satsning, som Den Gamle By har iværksat i forlængelse af, at museet siden 2011 også har været lokalmuseum for Aarhus. Som sådan er udstillingen også et forarbejde til den store underjordiske fortælling Aarhus Story, som vil åbne i 2017.

Aarhus Story og Smykkeskrinet

I efteråret 2013 indledtes projekteringen af den store, underjordiske betonkonstruktion på ca. 1.000 kvm, der skal rumme Aarhus Story og Smykkeskrinet. Midt i januar gik udgravningen i gang, og det meste af 2014 har man kunne følge arbejdet i den store byggegrube foran Plakatumuseet og Pouls Radio.

Første del af arbejdet var udgravning og nedbringning af godt 240, 26 meter lange betonpæle. Endnu en gang viste jordbunden under Den Gamle By sig fra den mest besværlige side. Når betonpælene blev hamret i jorden, begyndte husene på hver side af det store hul at hæve sig. Ikke meget – men

I forbindelse med udstillingen Aarhus Rocks! blev der over fire weekends afholdt en række koncerter på Den Gamle Bys torv. Her ses Michael Learns to Rock.

nok til, at vi måtte eksperimentere med alternative funde-ringsformer, indtil der blev fundet en teknisk og økonomisk forsvarlig løsning.

Vi formår dog i det væsentlige at holde tidsplanen, så det til jul vil være muligt at genetablere Sønderbrogade. I begyn-delsen af det nye år vil der blive lagt låg på de underjordiske lokaler.

I årets løb har en lang række af Den Gamle Bys medarbej-dere været engageret i planlægningen af de historiske fortæl-linger og udstillinger, der bliver de bærende i Aarhus Story.

Også arbejdet med Smykkeskrinet skrider planmæssigt fremad. De mange smykker, som vil indgå i udstillingen, er fotograferet og under registrering, og der er løbende drøftel-ser af rumdisponering og udstillingsteknik med henblik på at nå frem til den optimale form for udstilling af sølvsmykker.

Den Gamle Bys billedarkiv åbnet

Fra 2. september har det været muligt at gå på opdagelse i ca 80.000 billeder fra Aarhus. Billedarkivet har fået til huse i det gule gartnerhus på Eugen Warmings Vej 10, og der er gratis adgang for alle interesserede.

Den Gamle By har fået samlingen overdraget fra Hoved-biblioteket i Mølleparken. Samlingen rummer billeder fra de sidste knap 150 år. Billeder af huse, gader, mennesker, begi-venheder mm er at finde i samlingen, som er en fantastisk kilde til Aarhus' historie.

For at kunne fortælle historien helt op til i dag, er det målet at opdatere samlingen med almindelige menneskers billeder med særligt fokus på de seneste 50 år.

Aarhus Streetmuseum opdateret

I år er der kommet en ny udgave af Den Gamle Bys histo-riske app-guide til Aarhus by. Som noget nyt kan man nu vælge en række temature, der går tæt på for eksempel de ni broer, der krydser Aarhus å, eller steder i Aarhus, der har for-andret sig markant.

En helt særlig feature er, og det er noget, brugerne har efterspurgt, at de nu kan få oplysningerne om gadenavnenes betydning. Emanuel Sejrs Mindefond bevilgede midlerne til opdateringen, så Den Gamle By, helt i Emanuel Sejrs ånd, kan fortælle byhistorie på stedet.

Tilskuere til fodboldkamp på Aarhus Station. 1933. Foto Åge Fredslund Andersen.

Minimarked, damefrisør og bogcentral

Antallet af 1974-butikker i Havnegade blev med ét slag øget fra én til fire, da Rahbæks Minimarked, Salon Anni og Bogcentralen åbnede 20. juni. Ved samme lejlighed blev Havnegade asfalteret og fik fortov på hele strækningen. Gæsterne har allerede taget godt imod de nye tilbud.

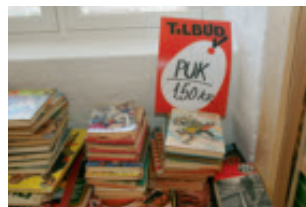
I minimarkedet mindes nogle gæster måltiderne i 70'erne ved gensyn med de hundredvis af dagligvareemballager. Andre smiler når de igen hører Jørn Hjørtung og "De ringer – vi spiller" hos damefrisøren. Og i Bogcentralens overflod af trivillitteratur, ugeblade og tegneserier slapper både børn og voksne af med et Anders And-blad eller Familie-Journalen.

Høsestriik og hot pants

Mange forbinder 1970'erne med høsestriik, indiske skjorter, velourbukser og afganerpelse. Men 70'erne var også diskere i gabardinebukser og plateausko og afslappede folk i cowboybukser, arbejdstøj og sømandstrøjer.

Tøjet fra dette mangfoldige årti kan man opleve i udstillingen Høsestriik og hot pants, der åbnede 13. september.

Udstillingen viser et udsnit af det 70'er-tøj, som museet har indsamlet gennem de seneste otte år som et tekstilt supplement til satsningen på at skabe en bydel med fokus på 1974.

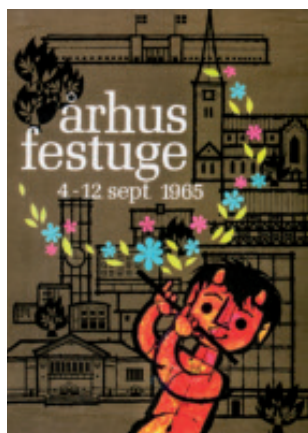
Morgenmadsprodukter, curler, og ungdomsbøger kan altså opleves i de tre nye butikker – Rahbæks Minimarked, Salon Anni og Bogcentralen – fra 1974 i Havnegade i Den Gamle By.

De forskellige stilarter i 1970'erne vises i dette afsnit af udstillingen "Høsestriik og Hot pants – tøj og stil i 1970erne".

Den Gamle Bys festplads er nu indrettet, så den også kan fungere som koncertplads. Her Peter og de andre kopier, som spiller Gasolin.

Aarhus Festuges første plakat fra 1965 udført af Carl Johan Westberg samt en af plakaterne fra Festugen 2014 af engelske Diane Spencer.

70'er-festival

For andet år i træk markerede museet de nye udstillinger i 1974-kvarteret med en 1970'er-festival i tre weekender i september. Festivalen bød på koncerter med ABBA Revival, som spiller de kendte ABBA-klassikere, Dario Campeotto samt Peter og de andre kopier, som er landets førende Gasolin-kopiband. Desuden var der liveinterview på scenen med Jørgen de Mylius.

Et særligt indslag var en modeopvisning med 1970'er-tøj i anledning af den aktuelle udstilling Hønsesstrikk og hot pants.

Som en del af 70'er-festivalen afholdt Den Gamle Bys Radiolaug for fjerde gang en temawebekend om radio/tv-historie, hvor man kunne gå på opdagelse i gamle apparater, høre foredrag og få en snak med eksperterne i Radiolauguet. I år var temaet Radioens historie fra vugge til App! og gæsteforedrag blev holdt af pensioneret radiofaglærer Poul O. Nielsen.

Plakatudstillinger

På grund af den store udgravning til Aarhus Story, har Plakatmuseet været lukket frem til juni måned. Til gengæld arrangerede museet fra 3. februar en udstilling på Åby Bibliotek med Asger Jorns plakater i anledning af 100 året for kunstnerens fødsel. Udstillingen blev efterfølgende udlånt til Åby Sogns Kunstforening, hvor den kunne opleves fra 10. maj til 25. august.

27. juni kunne Plakatmuseet i Den Gamle By genåbne sin udstillingsbygning med udstillingen Festugeplakater i 50 år.

Udstillingen var en hyldest til Aarhus Festuge, der i år fejrede sit 50 års jubilæum, og den viste Festugens 64 såkaldte officielle plakater samt et mindre udvalg af de mange plakater, som var produceret til arrangementer indenfor Festugens rammer. Udstillingen kunne opleves frem til 19. oktober.

I årets løb har Plakatmuseet udlånt hundredevis af plakater til forskellige udstillinger og arrangementer. Af større udlån kan nævnes Aage Sikker Hansen plakater til Trapholt til udstillingen Børge Mogensen 100 år.

Stor donation af Arne Ungermanns plakater

Line Ungermann har foræret en stor samling på 102 af sin far, Arne Ungermanns plakater til Dansk Plakatmuseum. Samlingen har i en årrække været deponeret på Plakatmuseet, og da museet nu er blevet statsanerkendt og kan garantere en sikker opbevaring, håndtering og registrering af plakaterne, besluttede Line Ungermann at forære samling til Dansk Plakatmuseum.

Arne Ungermanns plakater udgør en hjørnesten i Plakatmuseets samling af de danske, klassiske plakater. Ungermann (1902-1981) var uddannet litograf, og han har fremstillet et utal af plakater samt arbejdet som avistegner og bogillustrator, hvor ikke mindst hans tegninger til børnebøgerne "Abel Spendabel" og "Palle alene i verden" er kendt og elskede. Også hans vignetter fra den folkekære tv-serie Matador vækker genklang. Plakaterne er ofte humoristiske som f.eks. "Støt Mødrehjælpen på Mors Dag", hvor storken dropper et barn ned gennem skorstenen eller "Nordisk reklame kongres" med den hidsigt galende hane. Af og til bliver plakaterne direkte surrealistiske som f.eks. i plakaten "Brug øjnene og fodgængerovergangen" eller "Alkohol og benzin – en farlig cocktail". Plakaterne har fortsat en bred appel og aktualitet i deres udtryk og hører derfor uomtvisteligt med til vores kulturarv af danske klassiske plakater.

Bevaring og magasiner

Bevaringsafdelingen tager vare på Den Gamle Bys store samlinger af genstande, og i forbindelse med klargøring til udstillinger er der meget arbejde for afdelingen. Således i forbindelse med klargøring af de mange tekstiler til den store udstilling om Hønsesstrikk og hot pants. Afdelingen medvirker

Plakat af Arne Ungermann fra 1949.

endvidere ved analyser af bygningernes historie, og i år er der foretaget særlige undersøgelser af Borgmestergården, som viser, at dele af bygningen er væsentlig ældre end hidtil antaget; se nærmere herom i artiklen side 34. Og endelig gennemfører afdelingen også større konserveringsopgaver. I år er Helsingør Theaters bagtæppe således blevet restaureret, så det fortsat kan bruges under forestillingerne på teatret.

Den Gamle By er i gang med løbende at forbedre sine magasinforhold og har i den forbindelse udarbejdet en masterplan for fremtidens magasinering af museets store genstandssamlinger. Planen indeholder udregning af fremtidens pladsbehov, specifikation af krav og ønsker til fremtidens magasin, herunder forslag til opdeling af magasinet i forskellige klimazoner, der skal give genstandene de optimale betingelser for bevaring, samt en plan for hvordan disse ønsker kan opfyldes.

Der arbejdes fortsat med udflytningen af utidssvarende magasiner i Den Gamle By. Tømningen af Købmandsgårdens loftsmagasiner skrider godt frem. Alle genstande rengøres, fotograferes, beskrivelsen kontrolleres i det elektroniske registreringssystem, nedpakkes og fragtes på magasin.

En stor samling isenkramvarer, hjemtaget i 1992 fra Brønshøj Isenkramforretning, er i oktober 2013 blevet udskilt fra samlingerne og overført til Københavns Museum.

Bygninger og vedligeholdelse

Selvom Den Gamle Bys store udviklingsprojekter kræver sit, er vi meget opmærksomme på, at vi også skal tage vare på den eksisterende del af Den Gamle By.

Således er drivhusene i Handelsgartneriet i år blevet repareret og malet. Drivhusene er særligt udsatte for vind og vejr med de skrå tage udført i glas og træ. Dertil kommer at de også får en stor fugtpåvirkning indefra. Det er derfor nødvendigt med en større omgang vedligeholdelse ca hvert fjerde år.

Lysthuset fra Aalborg, i Apotekerhaven, har fået en gennemgribende restaurering, med nye fundamenter, reparationer af bindingsværk og en sikring af de originale paneler inde i huset. Under Den Gamle Bys håndværksdage 23. og 24. august kunne gæsterne se håndværkerne arbejde på lysthuset og få indblik i de teknikker, der anvendes ved en restaurering.

Naja Hølvig Mikkelsen retoucherer de værste farvetab væk i den blå farve på Helsingør Theaters bagtæppe.

I 2014 er der desuden udført en del større og mindre reparationer på bl.a. Bryggeriet, Borgmestergården samt på broer og bolværk.

Reberbanen, der siden 1933 har ligget som et baghus til Aarhus Møllens bygninger og Tobaksspinderiet, har længe været i ringe forfatning med dårlige fundamenter og råd i bindingsværk og tagkonstruktion. Bygningen er nu helt nedtaget, og det bliver nødvendigt at forny fundamentet og restaurere tømmerkonstruktionen. Museet vil inden for de nærmeste år forsøge at finde midlerne til at få Reberbanen genrejst.

Nye faciliteter for personale og drift

I 2014 er der gennemført en række ombygninger og indretninger for at skabe mere plads til den vækst i publikum, personale og aktiviteter, som er kommet til i de senere år.

I tilknytning til Hobrohusets sal, er der indrettet et anretterkøkken med opvask, som gør det betydelig mere effektivt at afvikle selskaber. Det har også skabt mulighed for at fjerne mange driftsfunktioner fra salen, så den nu kan rumme flere gæster end tidligere.

Ved Entrécaféen, er der blevet saneret kraftigt i gårdrum-

met bag køkkenet, og der er opført en ny bygning med fryserum og lager. Her er desuden bygget en lift, så varetransport ind og ud af huset ikke længere skal foregå på trapper.

I foråret kunne Den Gamle By åbne nye omklædningsfaciliteter i kælderen under Tårnborg, hvilket har skabt betydelig mere plads for aktørernes omklædning, baderum og bedre faciliteter for vaskeri og dragthåndtering.

På Tværgadehusets 1. sal, hvor aktørerne tidligere skulle klæde om under trange forhold, er der nu indrettet kontorarbejdspladser for 8-10 personer. Her bor Dansk Center for Byhistorie og en del af museumsfaglig afdeling.

Den Gamle Bys vækst har også medført et øget behov for magasiner og lagerfaciliteter. I en årrække er lagerfunktioner til butikker, udstillingsmateriel, events mv blevet indpasset på museets hovedmagasin, men det har også gjort indhug i pladsen til museumssamlingerne. For at imødekomme driftsbehov og samtidig frigive plads til samlingerne, har Den Gamle By lejet 800 kvm lagerlokaler andet steds i Aarhus. Her er indrettet lager til en række af museets driftsenheder og et klargøringsværksted til at forberede de mange udstillinger, der skal åbne i de kommende år.

Masterplan for Den Gamle By

Besøgstallet var i 2013 rekordhøjt med 480.270, og i lyset af den videre udvikling af 1974-delen, den kommende Aarhus Story og Smykkeskrinet er det ikke urealistisk, at museets besøgstal kan stige yderligere. Det skaber et akut behov for en spredning af oplevelserne, øget publikumsservice og flere og bedre hvilesteder.

Det er baggrunden for, at Den Gamle By har besluttet at fokusere på en række nødvendige forbedringer, som vi håber at kunne gennemføre de kommende år. Vi ønsker:

- At forbedre museets indgangsforhold med bedre logistik, flere billetluger, toiletter samt en introduktion til, hvad der er at se og opleve i Den Gamle By
- At udbygge traktørstedet Simonsens Have med det nødvendige antal siddepladser, en bedre logistik for betjeningen af publikum og tilstrækkelige køkkenfaciliteter
- At øge antallet af toiletter over hele museumsområdet

- At sprede tilbuddene til publikum ud over hele museet og lave flere hvilesteder, hvor voksne kan slappe af og børn lege
- At styrke tilbuddet til publikum i forårs- og efterårsmånederne, og især i weekenderne, med henblik på at tiltrække flere besøgende i de perioder, hvor der er meget at opleve og masser af plads i Den Gamle By.

Masterplanen bygger videre på 10 år gamle planarbejder og tegner et idealbillede af, hvordan Den Gamle By kan tage sig ud år 2020. Hvis disse planer skal have gang på jord, er museet fortsat nødt til – på den ene eller den anden måde – at tilvejebringe meget store beløb til de nødvendige investeringer.

Internationale museumskonferencer i Den Gamle By

Den Gamle By har i det forløbne år været vært for fire internationale museumsmøder med deltagelse af kolleger fra hele Europa.

I dagene 2.-3. december 2013 dannede museet rammen om det tredje møde i det EU-støttede samarbejdsprojekt Re-Active, hvor i alt 25 deltagere fra open-air museer fra Norge, Sverige, England, Belgien og Ungarn drøftede tilbud til demente ældre, brugen af frivillige på museer og museernes involvering i lokalsamfundet.

Umiddelbart efter, 4.-6. december, var museet vært for 19 nordiske kolleger fra de førende open-air museer i Norge, Sverige, Finland, Island og Danmark, som skulle drøfte, om man kan definere en særlig museologi for open-air museer,

Deltagere fra open-air museer i Norge, Sverige, Island, Finland og Danmark til møde i Den Gamle By 4.-6. december 2013.

idet denne museumstype på mange måder skiller sig ud fra traditionelle og mere genstandsorienterede museer. Endvidere fik Den Gamle By mange gode råd med på vejen vedrørende museets aktuelle arbejde med at dokumentere året 2014.

Den Gamle By dannede 4. september ramme om et seminar om handelsgartnerier fra 1840 til i dag med deltagere fra universiteter og museer i Sverige og Danmark samt aktive handelsgartnere.

Endelig var Den Gamle By 10.-12. september vært for 34 personer fra 16 open-air museer i 12 europæiske lande. Arrangementet foregik i regi af LLOAM, som står for Lifelong Learning in Open Air Museums. Temaet for mødet var "From being about something to being for somebody", og her præsenterede deltagerne de nyeste initiativer fra hver deres museum.

Faglige besøg

Vi har hen over året oplevet en overvældende interesse for Den Gamle By fra mange sider. Ud over deltagerne i de ovenfor omtalte konferencer har Den Gamle By haft besøg af mange museumskollegaer, politikere og universitetsforskere fra såvel Danmark som udlandet.

Større grupper har været på besøg fra Sverresborg i Trondheim i Norge, fra Norsk Folkemuseum, Samtidsnettverket i Norge samt fra Skansen i Stockholm.

I juni måned var museumsinspektør Sándor Aranyos fra Ungarn på en måneds studieophold i Den Gamle By.

Endvidere har museumsdirektør Miklós Cseri fra Skansen i Ungarn, overinspektør Brett Dunlop fra Sovereign Hill i Australien, bygningschef Jim Rees fra Beamish i England og museumsinspektør Hosanna Yau fra Hong Kong Heritage Museum aflagt besøg i Den Gamle By.

Særlige gæster

Lørdag 30. august deltog Hendes Majestæt Dronningen i et arrangement i Møntmestergården og overværede efterfølgende Aarhus Sommeroperas opførelse af "Rosa og Evigheden" i anledningen af museets 100 års jubilæum. I arrangementet deltog endvidere en række af de fonde, der aktuelt bidrager til udviklingen af Den Gamle By.

I år har Den Gamle By haft besøg af Tjekkiet's ambassadør

Jiří Brodský, Japans ambassadør Seishi Suei og Italiens ambassadør Stefano Queirolo Palmas.

Endvidere har museet haft besøg af Folketingets beskæftigelsesudvalg samt af Kulturministeriets nye departementschef Marie Hansen, der besøgte museet sammen med afdelingschef Steen Kyed.

Året igennem modtager museet mange politikere, sponsorer og pressedelegationer fra nær og fjern.

Ph.d. afhandling om levende museer

Onsdag 4. december 2013 forsvarede cand. mag. Ingrid Vatne sin ph.d. afhandling, som bærer titlen Dramatiseret Museumsformidling. Forsvaret foregik i Helsingør Theater i Den Gamle By. Ingrid Vatne har med afsæt i Den Gamle Bys Levende Museum analyseret forskellige former for dramatiseret historiefortælling på museer og historiske centre i Danmark, Norge, Sverige, Tyskland, Belgien, Holland, Storbritannien og Australien. Projektet er finansieret af Kulturstyrelsen, Aarhus Universitet og Den Gamle By, som med Ingrid Vatnes afhandling nu har fået en videnskabelig evaluering af museets dramatiserede formidling set i et større perspektiv.

Afhandlingen vil blive brugt i den videre udvikling af Den Gamle Bys Levende Museum, og resultaterne vil også blive stillet til rådighed for andre museer og historiske centre, der ønsker at arbejde med dramatiseret historieformidling.

The, kaffe og chokolade

Siden foråret 2013 har seniorforsker dr.phil. Annette Hoff fordybet sig i et større forskningsprojekt om nydelsesmidlernes historie i Danmark. I det forløbne år er gennemgået store arkivserier fra 16-, 17- og 1800-årene, ligesom der er indsamlet erindringer og talt med firmaer på området. Derudover er gennemgået museumssamlinger i Danmark, Friesland og Holland.

Der foreligger nu manuskripter vedrørende the, kaffe og chokolade, og Annette Hoff kaster sig herefter over tobakkens og brændevinens historie. Det er planen, at materialet skal publiceres i løbet af det kommende år.

Den Gamle Bys rundvisning Lys i Mørke gøres til genstand for en omfattende analyse i Ingrid Vatnes ph.d. afhandling, som blev forsvaret i Helsingør Theater 4. december 2013.

Shaka Loveless i Den Gamle By sammen med to unge fans.

Forskning og publikationer

- Andersen, Berit Guldmann, Anne Cathrine Lorentzen og Thomas Bloch Ravn: Historien venter ikke på os! Den Gamle Bys årbog 2014 side 41.
- Andersen, Berit Guldmann: C. Schous Fabriker – Fra Fabrik til Forbruger. Erhvervshistorisk Årbog, Årg. 63. nr. 1, 2014, side 152-173.
- Andersen, Berit Guldmann og Allan Leth Frandsen: Detailhandel på museum. Om arbejdet med Den Gamle Bys butikker og gademiljø. Kulturstudier, nr. 2, 2013, side 6-34.
- Djupdræt, Martin Brandt: Rethinking the museum experience and focusing on the visitor, i: Kultur im Off, red. af Rahaela Henze. Schriftenreihe für angewandte Betriebswirtschaft der Hochschule Heilbronn in Künzelsau Reinhold Würth University, Band 8. Swiridoff 2014.
- Djupdræt, Martin Brandt og Anneken Appel Laursen: Hvem kan skrive vor tids historie? Den Gamle Bys årbog 2014 side 73.
- Frandsen, Allan Leth og Berit Guldmann Andersen: Detailhandel på museum. Om arbejdet med Den Gamle Bys butikker og gademiljø. Kulturstudier, nr. 2, 2013, side 6-34.
- Hoff, Annette: De velbehagelige vurderingsfolk. Skalk, 4, august 2014, side 29-32.
- Ingvordsen, Jens: Bort, Verdens Jule-Glæde, Den Gamle Bys årbog 2014 side 62.
- Ingvordsen, Jens: Julekalenderens historie i Julekalenderbogen; Forlaget Cyklame 2014, side 123-133.
- Laursen, Anneken Appel og Martin Brandt Djupdræt: Hvem kan skrive vor tids historie? Den Gamle Bys årbog 2014 side 73.
- Laursen, Anneken Appel: Visitor Involvement as a Strategy: A Museum Transmitting a Message for Social Outcasts. The International Journal of the Inclusive Museum Volume 6, Issue 3 2014, side 57-66.
- Laursen, Anneken Appel: Homeless in Den Gamle By – Ulrik Szkobel exhibited his life on museum grounds. Comcol Newsletter No. 24, marts 2014, side 8-12.
- Lorentzen, Anne Cathrine, Berit Guldmann Andersen og Thomas Bloch Ravn: Historien venter ikke på os! Den Gamle Bys årbog 2014 side 41.

- Mathiassen, Tove Engelhardt: Fashionable Encounters. Perspectives and Trends in Textile and Dress in the Early Modern Nordic World (red. sm. med M-L, Nosch, M. Ringgaard, K. Toftegaard og M. Venborg Pedersen). Ancient Textiles Series vol. 14. Oxbow Books. 2014.
- Mathiassen, Tove Engelhardt: Luxurious Textiles in Danish Christening Garments: Fashionable Encounters across social and geographical borders. I: Fashionable Encounters. (red T.E. Mathiassen m.fl.). Ancient Textiles Series vol. 14. Oxbow Books. 2014, side 183-200.
- Mathiassen, Tove Engelhardt: Hønsesstrikk og hot pants. Den Gamle Bys lommebibliotek 14, 2014.
- Rasmussen, Søren Tange: Rædselsåret 1944, artikelserie i Aarhus Onsdag.
- Ravn, Thomas Bloch: Kend dig selv. Den nære historie er mindst lige så interessant som den fjerne; Kronik i Kristeligt Dagblad 28. oktober 2013.
- Ravn, Thomas Bloch: A Museum for the Fool and the Professor, i Museums social learning spaces and knowledge producing processes, red Ida Brændholt Lundgaard og Jacob Thorek Jensen, Kulturstyrelsen 2013, side 46-61.
- Ravn, Thomas Bloch: Fonde støtter, debatindlæg i Weekend Avisen 13. marts 2014.
- Ravn, Thomas Bloch: Historien venter ikke på os, Weekend Avisen 2. maj 2014.
- Ravn, Thomas Bloch: Den Gamle By har aldrig været yngre, Politikens kronik 23. juli 2014.
- Ravn, Thomas Bloch: Vi har brug for en tidssvarende terminologi til fremtidens museer, Danske Museer 3/2014, side 26-27.
- Ravn, Thomas Bloch: Middelalderens byer i Danmark, Velux Fonden, 2014, side 132-35.
- Ravn, Thomas Bloch: Ståsted og pejlepunkter, Den Gamle Bys årbog 2014 side 9.
- Ravn, Thomas Bloch, og Danielle Guldmann Sekwati: Gæstearbejdernes historie er også en del af Danmarks historie, Den Gamle Bys årbog 2014, side 49.
- Ravn, Thomas Bloch, Berit Guldmann Andersen og Anne Cathrine Lorentzen: Historien venter ikke på os! Den Gamle Bys årbog 2014, side 41.

Under Den Gamle Bys Aarhus V weekend var der musik og dans på torvet og mange mennesker fra Gellerup-området oplevede at museet også er til for dem.

Schanz, Elsebeth Aasted: 1826, Johanne Luise Heiberg i Danmark bliver Danmark. Krig, damp og genier i 1800-tallet. Aarhus Universitetsforlag og Aarhus Folkeuniversitet 2014.

Schanz, Elsebeth Aasted: Festugeplakater i 50 år, katalog Dansk Plakatmuseum 2014.

Schanz, Elsebeth Aasted: Punk, protest og provokation i Danske Museer 3/2014, side 10-12.

Sekwati, Danielle Guldman og Thomas Bloch Ravn: Gæstarbejdernes historie er også en del af Danmarks historie, Den Gamle Bys årbog 2014, side 49.

Thelle, Mikkel: Et Spejl med mange hundrede Flader. Elektrificeringen af byen og kroppen omkring 1900. Det kulturhistoriske tidsskrift Kulturstudier, nr. 1, 2014, side 31-54.

Thelle, Mikkel: Feeling Motion. Revisiting mobility history through affect and emotion. T2M Yearbook nr 6 side 63-69.

Thelle, Mikkel: Kødknudepunkter. Byens rum og det industrielle slagtehus omkring 1900. Det industrihistoriske tidsskrift Fabrik og Bolig.

Thelle, Mikkel: Temporary visibilities. Practiced space in Copenhagen before modern was modern I antologien Making Room (red. Hannah Heilmann), udgives af Den Frie Udstillingsbygning.

Thelle, Mikkel: Et rumligt fix for historievitenskaben? Det historiske tidsskrift temp, vinter 2014.

Thelle, Mikkel: Graf Zeppelin over Rådhuspladsen: Modernitetens vertikale rum i det historiske tidsskrift temp, vinter 2014.

Thomsen, Kristian Buhl: "Da domkirke kvarteret blev bevarelsesværdigt: Reddet fra nedrivning i 1970'erne – hvad skal vi bruge kvarteret til i dag?", Viborg Bogen 2014.

Den Gamle Bys blog

I 2013 lancerede Den Gamle By en serie på seks blogs, hvor en række af museets fagfolk beretter om de ting, de arbejder med, og de overvejelser, der ligger bag Den Gamle Bys prioriteringer og initiativer. Også i år er der skrevet flittigt på de seks blogs, hvor følgende faglige medarbejdere har publiceret indlæg:

Boding-Jensen, Kitt: 1 blogindlæg

Djupdræt, Martin Brandt: 11 blogindlæg

Ingvordsen, Jens: 19 blogindlæg

Jespersen, Elva Anette: 7 blogindlæg

Laursen, Anneken Appel: 1 blogindlæg

Mathiassen, Tove Engelhardt: 4 blogindlæg

Rasmussen, Søren Tange: 5 blogindlæg

Ravn, Thomas Bloch: 10 blogindlæg

Røn, Gitte Kidmose: 2 blogindlæg

Sethia, Nynne Raunsgaard: 7 blogindlæg

Skjernov, Lisbeth: 3 blogindlæg

Woer, Karen: 1 blogindlæg.

Indlæggene kan alle findes på Den Gamle Bys hjemmeside under rubrikken Viden. Når de udkommer omtales de ofte på forskellige sociale medier, ligesom der fra tid til anden er aviser og tidsskrifter, der beder om lov til at trykke et indlæg.

Faglige hverv, konferenceindlæg og studierejser

Den Gamle Bys personale deler viden og henter inspiration i mange sammenhænge. Således deltages der aktivt i et utal af faglige fora, museumsnetværk, puljer, komiteer, styregrupper og råd. Ligeledes holdes der mange foredrag, omvisninger og forelæsninger i Den Gamle By, i foreninger samt til konferencer i ind- og udland. Endvidere indgår mange medarbejdere i

Karin Salling interviewes til TV2/Østjylland i forbindelse med, at den store udgravning til Aarhus Story gik i gang midt i januar måned. Projektet realiseres med uvurderlig støtte fra Salling-fondene.

universiteternes censorkorps. Det vil føre for vidt at nævne alle sammenhænge, og der anføres derfor blot nogle af de vigtigste. Museumsdirektør Thomas Bloch Ravn er formand for Foreningen af Specialmuseer i Danmark og formand for bestyrelsen af Dansk center for Byhistorie. Thomas Bloch Ravn er endvidere medlem af Det Strategiske Panel under Kulturstyrelsen. På en konference i Tallinn i Estland præsenterede han Den Gamle By i forbindelse med, at museet var nomineret til European Museum of the Year Award.

Afdelingsleder Henning Lindberg er formand for Skandinavisk Museumsforbund. Henning Lindberg har endvidere 18. september holdt indlæg om Den Gamle Bys arbejde med ældre, der er ramt af demens. Indlægget blev holdt på Region Skånes konference om reminiscens.

Konservator Nynne Raunsgaard Sethia er formand for Konservatoreernes Efteruddannelses Pulje.

Museumsinspektør Lisbeth Skjernov er medlem af bestyrelsen for Dansk Komité for Byhistorie.

Museumsinspektør Berit Guldmann Andersen er kasserer og medlem af styrelsen for Dansk Historisk Fællesråd.

Museumsinspektør Anneken Appel Laursen er medlem af det nyoprettede Kulturmiljøråd for Aarhus Kommune. På en konference i MuCEM i Marseille i Frankrig 5.-7. december 2013 holdt hun indlægget Homeless at the Museum.

Centerleder Mikkel Thelle er medlem af bestyrelsen for

Dansk Komité for Byhistorie samt medlem af Kulturministeriets Visionspanel under Forskningsudvalget. 17. juni holdt Mikkel Thelle gæsteforelæsning ved Max Planck Institut für Bildungsforschung i Berlin med titlen "Teeth broken everywhere. Space, violence and new emotional repertoires in Copenhagen around 1900". På Dansk Historikermøde, som foregik i Odense 29.-30 august, deltog han med foredraget Nyere tendenser i dansk byhistorie. På en konference i Lissabon 3.-6. september holdt Mikkel Thelle indlæg om "Meat and the City. Spaces and Social Practices 1750-1940". Og i samarbejde med historiestudiet ved Aarhus Universitet organiserede Mikkel Thelle et større seminar 26. september under overskriften Byens historie i brug.

I henholdsvis juni og august var størstedelen af Den Gamle Bys faste personale på studieture til STAM og Het Huis van Alijn i Gent i Belgien, Bokrijk ved Hasselt, ligeledes i Belgien, samt Rautenstrauch-Joest Museum i Köln i Tyskland. Endvidere er året igennem besøgt et stort antal museer i Sverige, Norge, England, Belgien, Holland, Tyskland, Estland, Ungarn og USA. Formålet med studieturene er at få inspiration til de mange projekter, som Den Gamle By i disse år har i støbeskeen.

Bestyrelse

Formand for Den Gamle Bys bestyrelse er direktør Peter Kjær, som også er formand for Erhverv Aarhus. Sammen med næstformand fhv dekan Bodil Due, Aarhus Universitet og adm. direktør i Aktieselskabet Carl Christensen Thomas Jensen udgør de museets forretningsudvalg.

Derudover består bestyrelsen af forhenværende folketingsmedlem Elisabeth Arnold, formand for Aarhus Haandværkerforening Søren Dyhr, formand for regionsrådet i Region Midtjylland Bent Hansen, formand for LO-Aarhus Anders Munk, formand for kommunekontaktrådet i Region Midtjylland, borgmester Jan Petersen, konsulent Niels Christian Selchau-Mark, direktør Hans Viggo Støving samt murerformand Hans Bendix Weiss, som er repræsentant for Den Gamle Bys personale.

Personale

Museumsdirektør, mag.art. Thomas Bloch Ravn leder Den Gamle By sammen med en chefgruppe bestående af administrationschef, cand.merc. Jan Nielsen, projektchef, cand. phil. Allan Leth Frandsen, bygningschef, arkitekt maa Niels Meyer samt overinspektør, cand.mag. Martin Brandt Djupdræt.

Museumsdirektør Thomas Bloch Ravn har det overordnede ansvar for museale principper, udvikling og strategi samt for eksterne kontakter.

Ud over chefgruppen refererer følgende til museumsdirektøren: direktionssekretær Pernille Bruun, pressekoordinator Merete Pallesen samt leder af Dansk Center for Byhistorie, adjunkt, ph.d. Mikkel Thelle. Derudover er ansat seniorforsker, dr.phil. Annette Hoff.

Pressekoordinator Merete Pallesen er leder af kommunikationsafdelingen. Afdelingen består endvidere af marketingkoordinator Lotte Waltersdorff-Lassen, journalist og webkoordinator Vibe Halbirk, grafiker Rikke Gormsen samt assistenterne Gitte Hougaard, Anne Fuglsang Jensen og Kamma Mogensen.

I Dansk Center for Byhistorie er Mikkel Thelle centerleder, Kristian Buhl Thomsen ansat som ph.d.-stipendiat, og ph.d. Jakob Ørnbjerg er ansat som post.doc.

Administrationschef Jan Nielsen er ansvarlig for økonomi, personale og museets almindelige drift, herunder IT, rengøring, butikker, billetsalg, systue, gartnere og restaurationsområdet. Økonomifunktionen består af bogholder Aase Back Kjeldsen, økonomisekretær Marianne Skov Vitved, bogholderassistenterne Merete T. Lantz, Lene Frederiksen, Dorthe J. Andersen, Lone Gallø Sørensen, Kirsten Woetmann og Sussi Lindgren Løth samt af projektøkonomiassistent Anne Grethe Holm Nielsen og personalesekretær Claus Rønlev. Bogdan Jachowski er ansat som kontormedhjælper. Derudover korrespondent Irmelin Kielsgaard og kontorassistent Jane Brahe.

Den Gamle Bys IT- og sikringsafdeling ledes af tekniker Ole Bojesen. I afdelingen er ansat Jesper Langberg Olesen, Christoffer Rasmussen, Jørgen Reinhold, Jann Pedersen, Henriette Bendtsen og Tommy Sørensen Møller.

I billetsalget er ansat publikumsassistent Bjarne Brun Bjerg, receptionisterne Jytte Hansen og Annette Eskildsen samt et større antal timelønnede medarbejdere.

Butiksafdelingen ledes af butiksbestyrelser Helle Vester Jensen. Desuden er ansat indkøber Bente Snedker, lagermedhjælper Hanne Philippon Christensen, bagerne Henning Løbner og Helle Skovbjerg, butiksassistenterne Dorthe Gaarvig Døssing og Leila Ostenfeldt samt butiksmødhjælperne Karen Holst Rasmussen og Jeanette Andersen. Personalet i butikkerne suppleres med et større antal timelønnede medhjælper.

Den Gamle Bys skræddersal består af museumsassistenterne Connie Hoffmann, Lise Andersen Rendbæk, Ulla Hansen og Birgit Klauber.

Oplevelses- og salgsafdelingen omfatter arrangementmedarbejderne Anne-Sophie Fugl og Britha Lunding.

Det faste personale på restaurationsområdet udgøres af restaurationschef Thomas Nordby Gjødsbøl, køkkenchef Rasmus Holsteen Jessen samt kokkene Rikke Pedersen, Anne Kathrine Gundestrup og Stine G. Andersen. Personalet i afdelingen suppleres i højsæsonerne af et stort antal timelønnede medhjælper.

Gartnerafdelingen består af formand Gitte Kidmose Røn og næstformand Mikkel Thoft Madsen samt af gartner Truels Asger N. Truelsen og gartnermedhjælperne Frank Kristensen og Mads Toft Hansen. Endvidere indgår museumsassistenterne Laurits Nørgaard Petersen og Elva Anette Jespersen i gartnerafdelingen sammen med Herbert Thomas Corridon, som er i virksomhedspraktik.

Rengøringsafdelingen består af rengøringsleder Jane Heiborg Johansen samt rengøringsassistenterne Jette Holmhus, Kim Pape Andersen, Ejvin Jæger Iversen, Anders Jensen, Hanne Vissing Jakobsen, Lene Dalgaard, Gunhild Asmussen, Birgit Kongsgaard, Karsten Nielsen, Lotte Hvidkjær Andersen, Charlotte Lauring Nielsen, Hans Henrik Martensen, Liane Jakobsen og Randi Kamilla Jørgensen. Til rengøringsgruppen er tilknyttet weekendafløser Rosa Lutzen ligesom der i højsæsonerne suppleres med et antal medhjælper.

Overinspektør Martin Brandt Djupdræt har ansvaret for Den Gamle Bys samlinger, formidling, bevaring og bibliotek samt Levende Museum, undervisningsafdeling, arrangementer og koordineringen af museets frivillige. Med reference til Martin Brandt Djupdræt er ansat museumsinspektørerne, ph.d. Elsebeth Aasted Schanz, cand.phil. Tove

Engelhardt Mathiassen, cand.mag. Jens Ingvordsen, cand. mag. Connie Jantzen, cand.mag. Søren Tange Rasmussen, cand.mag. Anneken Appel Laursen, cand.mag. Lisbeth Skjernov, cand.mag. Agnete Amlund Rasmussen, cand.mag. Kitt Boding-Jensen og cand.mag. Trine Locht Elkjær. I den museumsfaglige afdeling indgår endvidere de projektansatte mag.art. Danielle Guldmann Sekwati samt cand.mag. Doron Haahr. Derudover er i afdelingen ansat registrator Ole Hove samt museumsassistenterne Jane Maj-Britt Brügger, Lorents Larsen, Mette Kvarning, Henrik B. Jensen og Jette Munk, Asger Christensen, Karen Flaskgaard, Lone Engelbrecht, Tina Asferg Jakobsen og Bodil Brunsgård Nielsen. Birka Ringbøl Bitsch var projektansat på textil.net frem til 1. november og Kim Simonsen er projektansat i forbindelse med samlingsrevision frem til 1. januar 2015.

Som leder af Dansk Plakatmuseum har Elsebeth Aasted Schanz i sin stab museumsassistenterne Pierre R. Briand de Crevecoeur, Stig Bek, Thomas Næser, Sanne Staal Guldholt og studentermedhjælp Line Fogh Sørensen.

Som leder af Besættelsesmuseet er Søren Tange Rasmussen chef for timelønnet personale og frivillige. Museumsassistent cand.mag. Peter Præstgaard, studentermedhjælper Johanne Midtgaard Hansen og administrativ medarbejder Annette Eskildsen er alle ansatte som timelønnet på Besættelsesmuseet.

Anne-Grete Roed Jensen er Den Gamle Bys bibliotekar og har samtidig ansvaret for Klub Den Gamle By.

Bevaringsafdelingen ledes af cand.scient.cons. Karen Woer. Afdelingen består derudover af cand.scient.cons. Nynne Raunsgaard Sethia, grafisk konserveringstekniker Ole Hertzum, møbelkonservator Torsten Meinert Johnsen, malerikonserveringstekniker Naja Hølvig Mikkelsen, kulturhistorisk konserveringstekniker Gitte Sørig Thomsen. Derudover er ansat konserveringsassistenterne Edel Helga Kragh, Kari Helene Berg samt magasinmedarbejder Anker Østergård Raunkjær Kristensen.

Henning Lindberg er leder af Levende Museum, imens Den Gamle Bys undervisningsafdeling ledes af Marianne Bager. Til de to afdelinger er knyttet museumsassistent Jens Kristian Boll, frivilligkoordinator Anki Van Dassen samt assistenterne Connie Witting og Bodil Hansen. Begge afdelinger suppleres med et større antal timelønnede medhjælpere.

Koordineringen af Den Gamle Bys særlige arrangementer varetages af Katrine Kalstrup og assistent Tina Jønson.

Projektchef Allan Leth Frandsen leder Den Gamle Bys projektsekretariat for museets store projekter. Projektkoordinator er museumsinspektør, cand.mag. Berit Guldmann Andersen og derudover er tilknyttet museumsinspektør cand.phil. Anne Cathrine Lorentzen (indtil 1. november), cand.mag. Anna Wowk Vestergaard (pr 1. oktober), cand. mag. Erik Nellemann Nielsen. Projektansatte er cand.mag. Anne Krøyer Sørensen, BA Jeppe Halkier Hansen, cand. mag. Mette Andersen og projektmedarbejder Niels Rahbæk. Endelig er der til afdelingen tilknyttet museumsassistenterne Rikke Hartmann Andreasen, Dorte Telling Madsen, Peter Vangsgaard og assistent Trine Vindevoghel.

Bygningschef Niels Meyer har ansvaret for museets tegnestue, bygningsafdelingerne, udstillingsafdelingen samt teknisk afdeling. På Den Gamle Bys tegnestue er ansat arkitekt maa Karen Marcmann, arkitekt maa Jonas Rump Nielsen, bygningsarkæolog cand.mag. Erik Bjerre Fisker, bygningskonstruktørerne Martin Sommer og Tina Holst Juhl, museumsassistent Solveig Kirstine Kristensen samt byggetekniker René Duhn Gotthardsen Scarpa. Flere af tegnestuens ansatte har også i 2014 udført arbejde for museets projektafdeling.

Museets udstillingsafdeling ledes af scenograf og møbelsnedker Tine Scharling Thomsen. Ansatte er udstillingsteknikerne Kurt Edelhardt Eriksen, Mikkel Bødker Lüders og Flemming Enevoldsen, udstillingstekniker og skiltemaler Lars Ørbæk Laursen, udstillingstekniker og grafiker Henrik Nøhr Mikkelsen, grafiker Frank Pedersen, arkitekt maa Susanne Mikkelsen, museumssmed Gunnar Olsson, smed Bjarne Maj og museumsassistent Karen Margrethe Jensen. I juni måned modtog Lars Ørbæk Laursen et legat fra Birte og Peter Jensens Fond. Legatet bliver uddelt til en medarbejder i Den Gamle By, som har udvist et særligt engagement og ydet en særlig indsats såvel fagligt som kollegialt.

Teknisk afdeling ledes af Rasmus Kjellerup Lassen og ansat her er elektrikerne Lars From Nielsen og Svend Lassen, ventilationstekniker Henrik Bavnild Jensen, maskinmester Jens Jagd Jeppesen og teknisk medarbejder Michael Calaminus. Afdeling for Vagt og Service er i 2014 blevet en del af Teknisk Afdeling og består af vagtmester Jan Olsen og driftsassi-

stenterne Dan Christensen, Rene Christensen, Brian Hansen, Jørn Brøndberg og Per Ammitzbøl Sørensen.

Malerafdelingen ledes af formand Torsten Lykke Nielsen, som har ansat malersvendene Anne-Mette Sørensen, Ditte Marie Skjødt, Klaus Jensen, Malene Reinhard og Dorte Kristensen samt malerlærling Pia Dahlgreen Olsen.

Murerafdelingen ledes af murerformand Hans Bendix Weiss, og han har i afdelingen ansat murersvendene Bjarne Andersen, Carl Henrik Vammen, Erik Hansen, Lars Fabricius og Henrik Dalgaard Nielsen samt murerarbejdsmændene Kjeld Nielsen og Niels Kure Jensen (som i 2014 kunne fejre sit 25 års jubilæum i Den Gamle By). Derudover brolægger John Nielsen, og murerlærlingen Rikke Hou Kondrup.

Tømmerne ledes af formand Ejvind Maltesen. I afdelingen er ansat svendene Christina Veinholt Jensen, Lasse Ebbe Ebbesen, Rasmus Vinther, Thomas Bordal, Tommy Ravnsbæk og Christian Rønne Larsen. Derudover lærling Martin Erik Olsen.

Sidst men ikke mindst bør nævnes de frivillige i bryggerlauget, radiolauget, telefonlauget samt børneaktørerne og en række individuelle frivillige, der alle yder en stor ulønnet indsats for Den Gamle By.

Annual report

When Den Gamle By opened for its 100th season on 1 January 2014, visitor figures were already at the best level ever, as 480,270 guests had gone through the turnstile in 2013.

Since the New Year, we have heard one piece of good news after another. Her Majesty Queen Margrethe II of Denmark designed a poster for the museum; Den Gamle By was nominated for the prestigious European Museum of the Year Award; the museum achieved the highest grade in the quality assessment, while visitor figures are stable on the right side of 400,000.

Last, but not least, the A.P. Møller and Chastine McKinney Møller Foundation for General Purposes has made a huge donation amounting to DKK 135 million. The money will be used to complete and secure Den Gamle By's major project in creating modern quarters in the town, showing periods right up to today.

The donation will undoubtedly add even more to the attractiveness of Den Gamle By, enabling the museum to invest more in the physical structure and serve its many visitors even better.